

לונדון, 19.8.41

1) ~~לונדון~~
2) ציר-סג'ור

71

אחרי שיסת לילה של תשע שעות וחצי הועתי לאנגליה - בבוקר
סגריר וקריר. הדרך עברה ללא הרפתקאות, ורק ההאפלה המלאה והסיסה
הלילית העידו שאין שלום בעולם. במכס לא היו לי כל קשיים. חפצי
לא נפתחו כלל - לאחר שראו את סכתב הסמסלה הא"יית. הספקתי לתפוס
את הרכבת ברגע האחרון מסע לפני זיזתה, וכעבור שעתיים הועתי ללונדון.
שוב היה לראות לונדון עומדת על תלה. אמנם עוד בהתקרבי לתחנת
נטרלה ראיתי סימני פצצות האויב, אולם לונדון קיימת כשהייתה, על
קדרותה ואיתנותה, והיא שופעת ומסמיעה בסחון ועוז. התחנה הייתה הוסייה
ומלאה אדם ורכב כבימים נורמליים ובגשם סוחף עשיתי דרכי לסונט-רויאל.
ד"ר ק. איך שהוא ניחש את בואי וחיכה לי בתחנה. במלון לא נמצא
חדר פנוי, אולם הבטיחו להסציא לי חדר לפנות ערב - ומיהרתי למשרד.
מצאתי הכל על סכוננו - אם כי כמה בנינים קרובים סבלו לא מעט.

לפנות ערב ~~משהו~~ נפגשנו באדרו של חייט בדורז'סטר - חייט,
לוקר, נסיר ואנכי (בפי אינה כאן. שוהה עכשיו בסקוטלנד) - וטיפרתי
על הסצב בארץ ושמעתי קצת מחייט על אמריקא. הוא מתכוונן לבקר בארץ
בסתיו, ולנסוע טסט בתחילת שנת 1942 לארצות הברית. לקחתי במשרד
חומר לקריאה, וב"סוף השבוע" הספקתי לעסוד קצת על הסצב שלנו מה.
במשרד המושבות יש אטמוספירה יותר טובה. הלורד מוין מקשיב לדבריינו
ואינו מתנגד למפרע. בשאלת היחידה היהודית הודיע שמצדו אין כל
התנגדות, הוא גם מניח - כך מסר חייט - שהסטר הלבן לא יקום, ולאחר
התפתחות הענינים בטוריה הוא רואה אפשרות של מדינה יהודית. כאילו
הוברר לו שאין מסע ברעיון של טריטוריה אחרת.

דוני וסקבורו אינם מטפלים עוד בענינים שלנו במשרד המושבות -
ואנשינו כאן סבורים שלא רע הדבר, ואני מסכים להם בזאת. מקומו של
ס. לקח פרקינסון ונמיר סבור שהוא טוב מס. - ואיני יכול להסכים בזאת.
אולם שנויים שקידותיים אלה אינם מכריעים בכל אופן. - שני הימים
הראשונים לאחר בואי היו שבת ויום א' - ו"סוף השבוע" השתלט בלונדון
כבימים הטובים ההם. עבר לילה אחד, לילה שני, לילה שלישי - ואין
אזעקה, ואין הפצצות כאילו חזר העולם לתיקונו. המלחמה מה לפי שעה
סורגשת רק בכותרות העתונים - ובמנות האכל, מלבד כסובן תלבשות החקי
של רוב הגברים והנשים בגיל צעיר. בשבילי היה חוסר האזעקה סנסציה -
אולם אנשי לונדון "כבר התרגלו לדבר מאז טאי ש.ז. ועדיין אינם מרגישים
בדבר, כאילו זהו סדר העולם". ק. הוא אופטימיסט גדול - הוא "יודע"
שבאביב הבא תגמר המלחמה, כי תמו אוצרות הבנוזין של היטלר, ומפלת הנאצ

קרובה. נחיה ונראה. אתמול התחלתי בעבודתי. ביקרתי את מערכת
מנצ'סטר גרדיאן והיתה לי שיחה ארוכה ויטודית עם מנהל המשרד הלונדוני
- על מה שקרה בנודד, על המצב במזרח הקרוב, על חלקנו במאמץ המלחמתי,
על יהדות אמריקא ועל שאלת היהודים לאחר המלחמה. הבוקר הופיע מאמר
ראשי במנצ'סטר גרדיאן - של עמוד וחצי - בשם Syria and more
הדן על איגרת ליטלטון ודי-גול בדבר עוצמות סוריה ומעיר:

We ought to have it clear in our minds that any scheme which gives
still further satisfaction to the Arabs must include justice to
Palestine, the abandonment of the White Paper (which has neither
legal nor moral validity) and the establishment of a well-based
independent Jewish State.

המאמר עומד אחר כך על הפרעות בנודד - שעד עכשיו עברו עליהן בשתיקה
כאן באנגליה, והמאמר סתיים בדברים אלה:

"We ought to let the Jews fight for our cause as Jews (as the Poles
do and the Czechs), to organise them more ~~thou~~ thoroughly for the
defence of their own country; a little more of this is now being
done, - and to establish a Jewish Palestine that can live, defend
itself, and bring home its people, free or persecuted, from any
part of the world. Without such a State, which it is our duty to
assure, there can be no lasting settlement"

שלחתי הבוקר בדואר-אוויר את המאמר למשה, אבל מסופקני אם בארץ יתנו
לפרסמו.

בקרוב אני עומד לראות את לורד סוין. לפי שעה הכינותי רשימה
על מאמץ המלחמה שלנו בארץ - מבחינה כלכלית, מדעית, צבאית, ונתברר לי
שאפילו אנשינו במשרד אינם יודעים הכל.

לאחר שאראה את מיניסטר המושבות וירידים אחרים מחוץ למשרד -
אקבע תכנית פעולתי ואדע בערך כמה זמן אשאר כאן.
הבוקר קבלתי מברק מטטה שנשלחה לי הוויזה האמריקנית, אבל לעני
סוף ספטמבר נדמה לי לא אסע סכן בכל אופן.